

CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE

PISARNICA
MINISTARSTVA ODBRANE

Primijeno:				
Org. jed.	Jedinstveni klas. znak	Broj	Prilog	Vrijednost
06-810		21-3495		22

SMJERNICE ZA RODNO
SENZITIVNO
IZVJEŠTAVANJE

Podgorica, oktobar 2021. godine

SADRŽAJ

1. UVODNI DIO	2
2. STATISTIČKI PODACI ZA RODNE ANALIZE.....	3
3. NAČIN PRIKUPLJANJA I IZDVAJANJA STATISTIČKIH PODATAKA.....	4
4. ZAKLJUČAK.....	5

1. UVODNI DIO

Programom sprovođenja Akcionog plana za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 - žene, mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2019-2022) za period 2021-2022. godina, predviđena je aktivnost koja se odnosi na donošenje Internih smjernica za rodno senzitivno izvještavanje (u daljem tekstu: Smjernice), radi ostvarivanja progressa ka dostizanju operativnog cilja 4 koji se odnosi na uvođenje rodno balansirane zastupljenosti u aktivnostima sistema bezbjednosti.

Brojni su razlozi za potrebu izrade Smjernica, počev od zakonske obaveze državnih organa¹, uključujući i Ministarstvo odbrane, da statističke podatke i informacije koje prikuplja, evidentira i obrađuje iskazuje po polnoj pripadnosti, odnosno da prilikom sačinjavanja različitih izvještaja i analiza, kao i ispunjavanja međunarodnih obaveza Crne Gore, dostavlja statističke podatke iskazane po polu.

Važnost ovog pitanja je istaknuta i u okviru *Nacionalne strategije rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori za period 2021-2025*, kojom se ukazuje na hitnu potrebu da se državne institucije što prije osposobe da proizvode, sakupljaju i analiziraju rodno desegregirane podatke, kako bi se omogućilo planiranje javnih politika na bazi stvarnog stanja, kao i redovno praćenje pomaka i dostignuća tih javnih politika na osnovu kvantitativnih pokazatelja.

Prikupljeni statistički podaci će služiti u svrhu izrade **rodnih analiza** kojim će se ispitivati odnosi i razlike između muškaraca i žena u sektoru odbrane, a koje se tiču njihovog položaja, pozicija, privilegija i mogućnosti.

Konačno, Smjernice mogu poslužiti za mapiranje postignutog progressa ili ukazivanje na nedostatke u određenim segmentima koji se odnose na nedovoljnu zastupljenost žena u svim procesima upravljanja ljudskim resursima.

S tim u vezi, prepoznata je potreba sačinjavanja Smjernica koje su namijenjene prvenstveno organizacionim jedinicama Ministarstva odbrane, te organizacionoj jedinici

Rodno razvrstani podaci koriste podatke razvrstane po polu za dalju analizu statističkih podataka, kako bi napravili procjenu razlika između žena i muškaraca u različitim društvenim i ekonomskim dimenzijama. Dok podaci razvrstani po polu porede broj žena u odnosu na broj muškaraca, rodno razvrstani podaci doprinose dubljoj analizi rodni uloga, odnosa i nejednakosti u društvu. Rodna statistika koristi rodne podatke kako bi dala bolji pregled na koji način rodna pitanja utiču na pojedince i na društvo u cjelosti. NATO misije, na primjer, koriste rodno zasnovanu statistiku kako bi razumjeli svoja područja djelovanja i pojačali situacionu svijest.

*Concepts and Definitions
Women, Peace and Security in NATO
Office of NATO Secretary General's
Special Representative for Women, Peace and
Security*

¹ Zakon o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 46/07, 73/10, 40/11, 35/15)

i jedinicama Vojske Crne Gore u čijoj su nadležnosti poslovi u vezi ljudskih resursa, mehanizmima za rodnu ravnopravnost, komisijama za različite selekzione procese i Disciplinskoj komisiji.

2. STATISTIČKI PODACI ZA RODNE ANALIZE

Na osnovu ovih smjernica, shodno specifičnosti djelokruga nadležnosti, potrebno je da organizacione jedinice i jedinice Vojske koje se bave ljudskim resursima, mehanizmi za rodnu ravnopravnost i komisije, kontinuirano prikupljaju, evidentiraju, obrađuju i iskazuju, po polnoj pripadnosti, podatke o:

- 1) **kadrovskoj strukturi**, i to: brojnom stanju, strukturi/kategoriji² kadra, činovima, zvanjima, vidovima, starosnoj strukturi/po kategoriji kadra, komandnim i rukovodnim pozicijama, diplomatsko-konzularnim predstavništvima, NATO štabnim i komandnim pozicijama, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*³;
- 2) **brojnom stanju tokom selekcionih procesa i na kraju istih**, i to za: prijem, proizvođenje, unaprjeđivanje, upućivanje na obrazovanje, stipendiranje, usavršavanje, obuku, karijerne kurseve, učešće u projektima, dobrovoljno služenje vojnog roka, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 3) **zapošljavanju i prijemu u službu**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 4) **zastupljenosti u međunarodnim misijama, operacijama i vježbama**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 5) **odlivu po raznim osnovama**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 6) **disciplinskim sankcijama i mjerama**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 7) **odlikovanjima, nagradama i priznanjima**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 8) **prijavljenim slučajevima uznemiravanja, diskriminacije i zlostavljanja**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*;
- 9) **slučajevima bolovanja i roditeljskog odsustva**, *izraženo kroz apsolutne i procentualne vrijednosti*.

Svi koji učestvuju u izradi različitih analiza i izvještaja iz oblasti upravljanja ljudskim resursima su dužni da koriste rodno razvrstane podatke.

² Za Ministarstvo: visoko rukovodni, ekspertsko-rukovodni, ekspertski, izvršni i namještenički kadar. Za Vojsku: oficiri, podoficiri, vojnici po ugovoru i civilna lica.

³ Brojčano i procentualno stanje od ukupnog broja.

3. NAČIN PRIKUPLJANJA I IZDVAJANJA STATISTIČKIH PODATAKA

Organizacione jedinice i jedinice Vojske u čijoj su nadležnosti poslovi iz oblasti upravljanja ljudskim resursima, mehanizmi za rodnu ravnopravnost i komisije, izvještavaju na sljedeći način:

<i>Statistički podaci</i>	<i>Nosioci</i>	<i>Vremenski rokovi</i>	<i>Napomena</i>
Kadrovska struktura	Direkcija za statusna pitanja i pravne poslove Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom mjesečno	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Brojnom stanje tokom selekcionih procesa⁴	Selekzione komisije	Po završetku oglasa	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Zapošljavanje i prijem u službu	Direkcija za statusna pitanja i pravne poslove Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom kvartalno	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Zastupljenost u međunarodnim misijama, operacijama i vježbama	Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom kvartalno	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Odliv po raznim osnovama⁵	Direkcija za statusna pitanja i pravne poslove Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom kvartalno	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Disciplinske sankcije i mjere	Direkcija za statusna pitanja i pravne poslove Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom godišnje	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Odlikovanja, nagrade i priznanja	Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom godišnje	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Prijavljeni slučajevi uznemiravanja, diskriminacije i zlostavljanja,	Disciplinska komisija Posrednik u slučaju mobinga	Jednom godišnje	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa
Slučajevi bolovanja i roditeljskog odsustva	Direkcija za statusna pitanja i pravne poslove Odjeljenje za ljudske resurse J-1	Jednom godišnje	Podaci se dostavljaju Direkciji za planiranje i razvoj ljudskih resursa

⁴ Prijavljeni kandidati/kinje, kandidati/kinje koji ispunjavaju uslove oglasa, kandidati/kinje koji su izabrani

⁵ Navesti razloge odliva

Statistički podaci koji su prethodno navedeni treba da se vode kontinuirano, kako bi se ispunjavale prednje navedene obaveze, a dostavljaju se na zahtjev organizacione jedinice Ministarstva odbrane, Direktorata za upravljanje ljudskim resursima, Direkcije za planiranje i razvoj ljudskih resursa.

Organizacione jedinice koje vode statističke evidencije po polnoj pripadnosti su dužne da svoje interne procedure izvještavanja usklade sa ovim smjernicama i sprovedu ostale aktivnosti neophodne za obezbjeđivanje primjene ovih smjernica.

Rok za izradu rodni analiza je I kvartal tekuće za prethodnu godinu.

4. ZAKLJUČAK

Nedostatak prikupljanja, evidentiranja, obrađivanja i iskazivanja podataka po polnoj pripadnosti utiče na nevidljivost rodni pitanja i neadekvatno razumijevanje eventualnih problema u praksi.

Prikupljanje podataka razvrstanih po polu omogućava donosiocima odluka posjedovanje adekvatnih informacija, zasnovanih na činjenicama, o distribuciji žena u Ministarstvu odbrane i Vojski Crne Gore i njihovoj zastupljenosti: na rukovodnim i komandnim dužnostima, obukama, usavršavanjima, obrazovanju, u međunarodnim misijama, operacijama i vježbama i u drugim aktivnostima od značaja za uspješnije integrisanje rodne perspektive u sistem odbrane. Navedeni podaci ukazaće i na oblasti sa pojavnim oblicima diskriminacije, odnosno nejednakih mogućnosti.

Takođe, korišćenje rodno razvrstanih podataka u svim izvještajima i analizama, gdje je primjenjivo, predstavljaće refleksiju nivoa podrške sistema ovom pitanju, promociji i implementaciji politike rodne ravnopravnosti.

Značaj upotrebe statističkih podataka po polnoj pripadnosti reflektuje se na razvijanje konkretnih i realnih mjera kojima se rješavaju utvrđeni nedostaci, a u krajnjem na ispunjavanje strateških ciljeva Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, koji se odnose na primjenu zakonskih odredbi i Rezolucije SBUN 1325 – žene, mir i bezbjednost. Dodatno, sprovođenje rodni analiza je nezaobilazno prilikom razvoja strategija i politika, te njihove implementacije jer imaju drugačiji efekat na različite rodne grupe.

MINISTARKA
prof. dr Olivera Injac

Olivera Injac